

ویراست دوم با تجدید نظر اساسی

هویت‌های برنامه درسی

شرحی بر نظریه‌های استادان برنامه درسی
در دوران کلاسیک، نوفهم‌گرایی و پسا نوفهم‌گرایی

جلد اول

پسا نوفهم‌گرایی

نوفهم‌گرایی

کلاسیک

به کوشش: دکتر کورش فتحی و اجارگاه
استاد دانشگاه شهید بهشتی

هویت‌های برنامه درسی

شرحی بر نظریه‌های استادان برنامه درسی

(در دوران کلاسیک، نوفهم‌گرایی و پسانوفهم‌گرایی)

جلد اول

ویراست دوم با تجدید نظر اساسی

به‌کوشش

دکتر کورش فتحی واجارگاه

استاد دانشگاه شهید بهشتی

آیپژ

عنوان کتاب: هویت‌های برنامه درسی
به‌کوشش: دکتر کورش فتحی واجارگاه
قطع: وزیری

مقدمه

برنامه درسی از شاداب‌ترین و باطراوت‌ترین رشته‌های حوزه تعلیم و تربیت است که در قرن اخیر با سرعتی بی‌نظیر و گستره‌ای قابل توجه در حال توسعه و تعمیق مرزهای دانش است و در این رهگذر از دستاوردهای حوزه‌های دیگر تعلیم و تربیت و نیز سایر رشته‌های علمی بهره شایسته‌ای برده است. شاید یکی از مهمترین ویژگی‌های این قلمرو معرفتی، دامنه و عمق دستاوردهای مفهومی است که متخصصان این رشته در قالب نظریه‌ها، دیدگاه‌ها، چشم‌اندازها و جهت‌گیری‌های برنامه درسی مطرح کرده‌اند، به‌گونه‌ای که این برداشت‌های متفاوت و البته گاه متناقض، اگرچه بر بسیاری از تصمیمات و تدابیر ناظر بر فرایند تصمیم‌سازی برنامه درسی نافذ و اثرگذار بوده و نقش برجسته‌ای در تحولات برنامه‌های درسی داشته است اما از دگرسو ابهامات و سردرگمی‌های فراوانی را برای افراد علاقه‌مند به رشته برنامه درسی ایجاد کرده است.

تغییر شتابان دستاوردهای نظری در حوزه برنامه درسی اگرچه از یک‌سو گواهی روشن بر حقانیت نظری و علمی این رشته و زنده بودن آن در مقایسه با سایر قلمروهای معرفتی است، اما از سوی دیگر به تصویر کشیدن این تحولات نیز امری دشوار و در پاره‌ای موارد مستلزم تلاشی بلند دامنه در عرصه تبیین نظریه‌پردازی برنامه درسی است.

کتاب هویت‌های برنامه درسی که درحقیقت ویراست دوم کتاب به‌سوی هویت‌های جدید برنامه درسی است تلاش کرده است که تحولات حوزه برنامه درسی را به تصویر بکشد. دلیل تغییر نام از هویت‌های جدید به هویت‌های برنامه درسی به‌واسطه پرداختن و توجه کتاب به کلیه نظریه‌پردازان حوزه مطالعات برنامه درسی به‌جای توجه صرف به نظریه‌ها و هویت‌های جدید است. اثر قبلی که در چارچوب طبقه‌بندی پاینار و دیگران (۱۹۹۵) تنظیم شده بود، تنها به نظریه‌های حوزه نوفهم‌گرایی پرداخته بود، درحالی‌که در اثر جدید، کلیه دوران‌های برنامه درسی شامل کلاسیک، نوفهم‌گرایی و پسانوفهم‌گرایی مدنظر قرار گرفته است. از این‌رو ضروری بود تا عنوان به‌گونه‌ای تغییر کند تا تمام نظریه‌ها از آغاز پیدایش رشته تا کنون را دربرگیرد. بنابراین عنوان “هویت‌های برنامه درسی” برای آن برگزیده شد.

از سوی دیگر این اثر که مقدماً به‌عنوان نتیجه یک فعالیت پژوهشی برای مؤسسه پژوهشی برنامه‌ریزی درسی و نوآوری‌های آموزشی بوده است، تلاش کرده است تا در ابتدا ترسیم نسبتاً دقیقی از تحولات رشته در بخش اول فراهم آورد. در این راستا با توجه به شبهه عنوان دقیق رشته (برنامه درسی یا برنامه‌ریزی درسی) تعاریف مختلف از برنامه درسی، انواع برنامه‌های درسی از دیدگاه صاحب‌نظران مختلف و ارتباط رشته با سایر قلمروهای علمی مطرح شده و سپس طبقه‌بندی‌های مختلف از نظریه‌ها یا نقشه‌کشی‌های حوزه برنامه درسی آمده است.

ساختار کتاب

ساختار کتاب حاضر براساس تلفیق چهار طبقه‌بندی و قرائت مطرح شده از تحولات نظریه برنامه درسی در جهان به شرح زیر تدوین شده است:

۱. طبقه‌بندی ژيرو، پنا و پاینار (Giroux, Penna and Pinar, 1981) در کتاب برنامه درسی: رویکردها... که در آن دوران‌های نظریه برنامه درسی به سه دوران سنت‌گرایان، تجربه‌گرایان مفهومی و نوفهم‌گرایان تقسیم‌بندی شده است.
۲. طبقه‌بندی پاینار (Pinar et al, 1995) و طبقه‌بندی موريس (۲۰۱۶) از طیف نظریه‌های برنامه درسی در حوزه نوفهم‌گرایی بصورت منتخبی از این طیف‌ها و افزودن طیف زیست‌محیطی به آن.
۳. قرائت مطرح شده از دوران پسانوفهم‌گرایی توسط مالوسکی در هندبوک مطالعات برنامه درسی (Malewski, 2010).

ساختار کتاب علاوه بر دو فصل مقدماتی مشتمل بر اجزای زیر است:

۱. دوران کلاسیک (شامل سنت‌گرایان و تجربه‌گرایان مفهومی)
 ۲. دوران نوفهم‌گرایی
 ۳. دوران پسانوفهم‌گرایی یا پساپایناری
- این ساختار تلفیقی در اثر حاضر مبنای مرور نظریه‌های اساتید حوزه مطالعات برنامه درسی قرار گرفته است. همانطور که در محتوای کتاب در بخش اول آمده است، این اثر در بخش نوفهم‌گرایی چارچوب پاینار و دیگران را به عنوان جامع‌ترین برداشت و شرح و بسط از نظریه‌های برنامه درسی پذیرفته و در چارچوب آن ضمن انعکاس ایده‌های اصلی این اثر سعی در معرفی نظریه‌های برنامه درسی معاصر با لحاظ کردن بخشی از طبقه‌بندی موريس (۲۰۱۶) داشته است. اما نکته حائز توجه اینکه: در معرفی دیدگاه‌های عمده در بخش نوفهم‌گرایی، علاوه بر نظرات پاینار از آثار مختلف، متعدد و جدید استفاده شده است که بسیاری از آنها متأخر و جدیدتر از کتاب "فهم برنامه درسی"^۱ پاینار و دیگران (۱۹۹۵) است. در مواردی که از این اثر استفاده شده عمدتاً به آن ارجاع شده است. بطور کلی با تلفیق طبقه‌بندی پاینار و دیگران با طبقه‌بندی موريس (۲۰۱۶) هشت محور سیاسی- انتقادی، روان‌تحلیل‌گری- خودشرح‌حال‌نویسی، فمینیستی- جنسیتی، پدیدارشناسی، بین‌الملل- جهان‌وطنی، هنری- زیبایی‌شناختی، پست‌مدرن- پساساختارگرایانه و زیست محیطی به عنوان طبقه‌بندی منتخب اثر حاضر مدنظر قرار گرفت.

تفاوت برجسته کتاب حاضر در بخش نوفهم‌گرایی با کتاب فهم برنامه درسی پاینار و موریس آن است که پاینار و تا حدی موریس، ضمن معرفی قلمروها یا زمینه‌های متعدد یعنی قلمروهای دیگری به غیر از آنچه که در کتاب حاضر مدنظر است (تاریخی، سازمانی، نژادی، دینی، عرفانی، معنوی، اکولوژیکی، فرهنگی، ادبی و غیره) در سه محور تحولات برنامه درسی را به تصویر کشیده شده است. این محورها عبارتند از تاریخ نهادها و مؤسسات برنامه درسی در جهان، تاریخ تحولات نظریه‌های برنامه درسی و تاریخ برنامه درسی در نظام آموزشی عمدتاً آمریکا. در حالی که در اثر حاضر تنها تاریخ نظریه‌های برنامه درسی با محوریت استادان برنامه درسی در دوران‌های مختلف و نه فقط نوفهم‌گرایی بلکه حتی دوران پسانوفهم‌گرایی مورد توجه بوده است. در این راستا ابتدا سعی شده در معرفی هر دوران فکری، ابتدا آن نظریه یا دیدگاه معرفی و سپس اندیشمندان آن دیدگاه بطور جامع و فراتر از آنچه که مدنظر پاینار و دیگران بوده است برای جامعه ایران معرفی شود. برای مثال برای هر اندیشمند ابتدا شرح حال ویژه‌ای آمده است، از طریق جستجوهای اینترنتی، عکس و مشخصات وی آمده تا خواننده ارتباط بهتری با اندیشمند ذریبط برقرار کند و عمدتاً آدرس ایمیل و وب‌سایت استادان که عمدتاً در قید حیات هستند آمده است.

در بازبینی و ویراست اثر حاضر عزیزان بسیاری به اینجانب مدد رسانده‌اند تا اطلاعات مربوطه تکمیل گردد. این تکمیل از دو بخش قابل توجه است. اول پرداختن به دوران‌های نظریه برنامه درسی (کلاسیک، نوفهم‌گرایی و پسانوفهم‌گرایی) و دوم توسعه و بسط افراد معرفی شده در دوران جدید از سوی دیگر است.

مایلم مراتب تشکر و قدردانی خود را از آقای سید صادق موسوی به واسطه همکاری در تدوین بخش سنت‌گرایان و آقای سید مهدی حسینی در بخش تجربه‌گرایان مفهومی ابراز نمایم. همچنین از همکاری آقای فیروز نوری در بخش بین‌المللی سازی - جهان‌وطنی؛ خانم آمیتیدا روزگار در بخش‌های فمینیست - جنسیتی؛ پدیدارشناسی؛ روان‌تحلیل‌گری - خود شرح حال‌نویسی و خانم مینا محمد صالحی در بخش‌های سیاسی - فرهنگی؛ پست‌مدرن - پساساختارگرایانه و بخش پسانوفهم‌گرایی تشکر می‌نمایم.

همچنین از سرکار خانم کرمی نیز، بابت مشارکت در آماده‌سازی، بازخوانی و تصحیح کل اثر و نیز همکاران محترم در انتشارات آییژ بابت مساعدت و کمک بی‌دریغشان تشکر و قدردانی می‌نمایم. همچنین با توجه به ماهیت اثر حاضر که تلفیقی از تألیف و نیز شرح و بسط نظریه‌های معاصر است، از واژه "کوشش" برای کتاب استفاده شد که مفهومی گسترده و دربردارنده تلاش برای آماده‌سازی اثر از منابع متعدد است.

در راستای تکمیل اثر حاضر، اقدامات زیر در دستور کار است:

(الف) تکمیل و توسعه اثر حاضر بویژه در عرصه‌های عرفانی، معنوی، آینده‌نگرانه و ... در بخش نوفهم‌پردازی و نیز توسعه بخش پسانوفهم‌گرایی.

(ب) انتشار جلد دوم کتاب حاضر تحت عنوان استادان برنامه درسی (به‌سوی هویت ایرانی) که هم‌اکنون آماده شده و در مراحل پایانی انتشار قرار دارد. در این اثر، نسل‌های مختلف استادان برنامه درسی در ایران معرفی و مورد طبقه‌بندی قرار گرفته‌اند.

امید است اثر حاضر مورد توجه همکاران و دانشجویان عزیز قرار گیرد.

کوروش فتحی واجارگاه

بهار ۱۳۹۹

تهران

فهرست

بخش اول مبانی و کلیات ۱

فصل ۱ برنامه درسی و برنامه‌ریزی درسی ۳

مقدمه ۳

برنامه‌ریزی درسی به تاریخ پیوسته است! ۵

ابعاد توجه‌کننده برنامه درسی به عنوان رشته مطالعاتی ۸

برداشت‌های مختلف از مفهوم برنامه درسی ۹

متون جامع ۱۲

انواع برنامه درسی ۱۶

سطوح برنامه درسی از دیدگاه فرانسیس کلاین ۱۷

برنامه درسی آکادمیک یا آرمانی ۱۷

برنامه درسی اجتماعی ۱۷

برنامه درسی رسمی ۱۷

برنامه درسی نهادی ۱۸

برنامه درسی آموزشی ۱۸

برنامه درسی اجرایی ۱۸

برنامه درسی تجربی ۱۸

انواع برنامه درسی از دیدگاه پوزنر ۱۸

برنامه درسی رسمی ۱۹

برنامه درسی اجرایی یا عملیاتی ۱۹

برنامه درسی پنهان ۲۰

برنامه درسی پوچ ۲۰

برنامه درسی فوق‌برنامه ۲۰

اشارات ضمنی سطوح و انواع برنامه درسی ۲۱

طبقه‌بندی انواع برنامه درسی ۲۱

برنامه درسی رسمی یا آشکار ۲۲

برنامه درسی پنهان ۲۲

برنامه درسی زائد ۲۲

برنامه درسی سایه یا زیرزمینی ۲۴

۲۵	 برنامه درسی تجربه شده یا زیست شده
۲۸	 انواع برنامه درسی تجربه شده
۲۹	 تحلیلی مقایسه‌ای از انواع برنامه درسی
۳۱	فصل ۲ جغرافیای برنامه درسی
۳۱	 طبقه‌بندی زایس
۳۲	 طبقه‌بندی کونلی و لانتز
۳۳	 طبقه‌بندی شوبرت
۳۴	 طیف مختلف دیدگاه‌ها و نظریه‌ها
۳۴	 نقشه مورد نظر مک‌نیل
۳۵	 آیزنر و والانس
۳۶	 نقشه‌کشی هربارت کلیبارد
۳۷	 طبقه‌بندی دکر واکر
۳۷	 نظریه‌های برنامه درسی که درصدد منطقی کردن برنامه درسی هستند
۳۸	 نظریه ساخت برنامه درسی
۳۸	 نظریه‌های که درصدد مفهومی کردن پدیده‌های برنامه درسی هستند
۳۹	 نظریه‌هایی که به دنبال تشریح علمی و محققانه پدیده‌های برنامه درسی هستند
۳۹	 نقشه‌کشی رون‌میلر
۴۰	 نقشه‌کشی هاگرسون
۴۱	 نقشه‌کشی پوزنر
۴۱	 طبقه‌بندی ژپرو، پنا و پاینار
۴۳	 نقشه رشته معاصر از دیدگاه پاینار، رینولدز و تابمن
۴۳	 مباحثات سیاسی و اتنویوگرافیکال
۴۳	 مباحث فمینیستی
۴۳	 مباحث پدیدارشناسی
۴۴	 مباحث هنری زیبایی‌شناختی
۴۴	 مباحث نژادی
۴۴	 مباحث پساساختارگرایی
۴۵	 مباحث مذهبی
۴۵	 مباحث بین‌المللی
۴۶	 نقشه رشته معاصر مطالعات برنامه درسی از نظر موریس
۴۶	 مطالعات تاریخی

۴۶	 مطالعات سیاسی
۴۶	 مطالعات چندفرهنگی
۴۶	 مطالعات جنسیتی
۴۶	 مطالعات ادبی
۴۶	 مطالعات زیبایی‌شناختی
۴۶	 مطالعات معنوی
۴۶	 مطالعات جهانی
۴۶	 مطالعات زیست-محیطی
۴۷	 مطالعات فرهنگی
۴۷	 مطالعات پسااستعمار
۴۷	 مطالعات پسااختاری
۴۷	 مطالعات روان‌تحلیل‌گری
۴۷	 جمع‌بندی
۴۷	 ساختار کتاب حاضر

بخش دوم دوران کلاسیک ۵۱

فصل ۳ سنت‌گرایان ۵۳

۵۳	 سیر تحول تاریخی رشته برنامه درسی
۶۰	 جان فراکلین بابیت
۶۴	 ورت والاس چارترز
۶۷	 هارولد راگ
۷۰	 رالف دابلیو تایلر
۷۷	 هیلدا تابا

فصل ۴ دوران تجربه‌گرایان مفهومی ۸۵

۸۶	 جروم سیمور بروئر
۹۰	 جوزف جکسون شواب

بخش سوم دوران نوفهم‌گرایی ۹۷

فصل ۵ نظریه سیاسی-فرهنگی برنامه درسی ۹۹

۹۹	 مقدمه
۱۰۱	 شرحی بر پداگوژی انتقادی

۱۰۳	نظریه بازتولید
۱۰۵	ایدئولوژی
۱۰۵	نظامی از بیانات
۱۰۶	تناقض در نظریه بازتولید
۱۰۷	چهار نوع فعالیت اجتماعی
۱۰۷	فعالیت تناسبی (اختصاصی)
۱۰۷	فعالیت سیاسی
۱۰۷	فعالیت فرهنگی
۱۰۷	فعالیت توزیعی
۱۰۷	برنامه درسی پنهان
۱۰۸	سلطه
۱۰۹	نظریه مقاومت
۱۱۱	فرهنگ عامه
۱۱۱	هویت
۱۱۲	مرکز ثقل مطالعات فرهنگی در برنامه درسی
۱۱۲	۱. فرهنگ در معنای وسیع
۱۱۲	۲. مفهوم هویت جوانان
۱۱۲	۳. مفهوم بیان
۱۱۳	۴. فرهنگ عامه
۱۱۴	پائولو فریر
۱۱۵	ستم‌گر/ستم‌دیده: تلاش برای انسانی کردن ارتباطات
۱۱۶	بانکداری آموزشی
۱۱۷	عمل مبتنی بر گفتگو
۱۱۹	پداگوژی امید
۱۲۱	ایوان ایلچ
۱۲۴	پدیده مدرسه‌گرایی
۱۲۴	مدرسه و دانش‌آموزان
۱۲۵	چرا باید تحصیل را از حالت رسمی و سازمانی دربیاوریم؟
۱۲۵	توهمات که مدرسه بر پایه آنها بنا شده است
۱۲۶	اهداف انقلاب مدرسه‌زدایی ایوان ایلچ
۱۲۷	استثنای آنوویتز

۱۲۸	عقاید و اندیشه‌ها
۱۳۱	مایکل اپل
۱۳۷	پاول ویلیس
۱۴۱	هنری ژيرو
۱۴۷	پيتر مک لارن
۱۵۳	کامرون مک‌کارتی
۱۵۴	چندفرهنگ‌گرایی و نژادگرایی
۱۵۴	تقدم نژادگرایی بر کاپیتالیسم
۱۵۷	جسی گودمن
۱۶۲	دونالدو ماسدو
۱۶۵	مایکل یانگ
۱۷۱	فصل ۶ نظریه فمینیستی - جنسیتی برنامه درسی
۱۷۱	مقدمه
۱۷۳	فمینیسم تعلیم و تربیت و برنامه درسی
۱۷۴	زمینه تاریخی
۱۷۴	۱. زمینه اولیه
۱۷۴	۲. آموزش مختلط
۱۷۶	۳. جنبش آزادسازی زنان یا فمینیسم
۱۷۷	تجزیه و تحلیل رادیکال
۱۸۰	نل نودینگر
۱۸۸	مادلین گرومت
۱۸۹	مفهوم نگاه
۱۹۰	لمس
۱۹۱	انتقال
۱۹۲	بچه‌های سایر مردم
۱۹۵	ژانت میلر
۲۰۵	جوانه پاگانه
۲۰۹	الیزابت الس ورث
۲۱۴	نینا اشتر
۲۲۰	لیندا استون
۲۲۴	مریم چمبرلین

۲۲۷	پتی لدر.....
۲۳۲	جويس گودمن.....
۲۳۷	فصل ۷ نظريه روان تحليل گری - خود شرح حال نویسی برنامه درسی.....
۲۳۷	روان تحليل گران اثرگذار.....
۲۳۷	زیگموند فروید.....
۲۳۸	ملانی کلاین و نظريه روابط موضوعی.....
۲۳۹	آنا فروید و روانشناسی من (اگو).....
۲۴۰	روان تحليل گری و تعلیم و تربیت.....
۲۴۱	نظريه های برنامه درسی اتوبیوگرافیکال.....
۲۴۱	مفهوم اتوبیوگرافی.....
۲۴۲	اتوبیوگرافی در برنامه درسی.....
۲۴۳	محورهای اصلی مطالعات اتوبیوگرافیک.....
۲۴۳	نظريه اتوبیوگرافیکال و عمل کلاس درس.....
۲۴۴	مشارکت.....
۲۴۵	اتوبیوگرافی و زنان.....
۲۴۵	صدا.....
۲۴۶	مکان.....
۲۴۷	رویاها، افسانه و تصور.....
۲۴۷	نظريه فمینیستی اتوبیوگرافیکال.....
۲۴۷	اتوبیوگرافی معلمان.....
۲۴۸	اندیشمندان برجسته حوزه اتوبیوگرافی.....
۲۴۸	ویلیام اف. پائینار.....
۲۵۷	مادلین گرومت.....
۲۶۱	ویلیام آیز.....
۲۶۶	پائولا سالویو.....
۲۷۱	بونی میث لانگ.....
۲۷۵	ژاک دایگنو.....
۲۷۹	فلورانس رز (کرال) شپرد.....
۲۸۱	وندی. اس. هسفورد.....
۲۸۴	مطالعه زندگی معلم.....

فصل ۸ نظریه بین‌المللی - جهان‌وطنی برنامه درسی ۲۸۹

مقدمه: تعریف بین‌المللی کردن و جهان‌وطنی برنامه درسی	۲۸۹
ایده جهان‌وطنی	۲۹۰
برداشت‌های مختلف از بین‌المللی کردن برنامه‌های درسی	۲۹۰
پنج اسطوره درباره بین‌المللی شدن	۲۹۱
اسطوره شماره ۱ پذیرش دانشجویان بین‌المللی به‌عنوان بین‌المللی شدن	۲۹۱
اسطوره شماره ۲ شهرت بین‌المللی به‌عنوان کیفیت	۲۹۲
اسطوره شماره ۳ توافق‌نامه‌های بین‌المللی بین دانشگاه‌ها	۲۹۲
اسطوره شماره ۴ اعتباربخشی بین‌المللی	۲۹۳
اسطوره شماره ۵ برندسازی بین‌المللی	۲۹۳
استفاده از برداشت‌های مختلف از مفهوم برنامه درسی به‌عنوان مبنای تعیین بین‌المللی	

کردن برنامه درسی	۲۹۸
۱. برنامه درسی به‌عنوان یک طرح «درس، دروس و یا رشته»	۲۹۸
۲. برنامه درسی به‌عنوان یک رشته مطالعاتی یا حوزه دانش‌پژوهانه	۲۹۹
۳. برنامه درسی به‌عنوان یک حرفه	۳۰۰
بین‌المللی کردن طرح برنامه درسی براساس دیدگاه جهان‌وطنی	۳۰۰
اهداف اصلی بین‌المللی کردن برنامه درسی	۳۰۱
۱. بین‌المللی کردن مطالعات برنامه درسی	۳۰۴
۲. بین‌المللی کردن حرفه برنامه درسی	۳۰۸
حرفه بین‌المللی برنامه درسی	۳۱۰
پارادایم‌ها و چشم‌انداز پژوهشی	۳۱۱
ویلیام. اف. پاینار	۳۱۲
نوئل گاف	۳۱۶
جین نایت	۳۲۴
فاضل رضوی	۳۳۰
والری کلیفورد	۳۳۶

فصل ۹ نظریه هنری/زیبایی‌شناختی برنامه درسی ۳۴۱

مقدمه	۳۴۱
اهداف آموزش زیبایی‌شناختی	۳۴۱
بررسی اجمالی تحول تاریخی موضوع	۳۴۲

۳۴۳	 نظریه زیباشناختی برنامه درسی
۳۴۴	 قلمروهای عمده پژوهش
۳۴۵	 هری برودی
۳۴۹	 ماگسین گرین
۳۵۲	 البوت آیزنر
۳۵۵	 برداشت آیزنر از برنامه درسی
۳۵۷	 نقش هنر در برنامه درسی
۳۵۸	 خبرگی
۳۵۹	 انتقاد آموزشی
۳۶۱	 حوزه روزاریو
۳۶۵	 الیزابت والانس
۳۶۹	 لاندن بی‌یر
۳۷۵	 فصل ۱۰ نظریه پدیدارشناختی برنامه درسی
۳۷۵	 مقدمه
۳۷۶	 پدیدارشناسی
۳۷۷	 تجربه زیست‌شده
۳۷۸	 هرمونوتیک
۳۷۹	 نظریه پدیدارشناسی برنامه درسی
۳۸۱	 قلمرو زندگی و موقعیت بیوگرافیکال فرد
۳۸۱	 ویژگی‌های پژوهش‌های پدیدارشناسی
۳۸۲	 متدولوژی پژوهش پدیدارشناسی
۳۸۳	 چارچوبی برای اجرای پژوهش پدیدارشناختی
۳۸۴	 محدوده پژوهش پدیدارشناختی در برنامه درسی
۳۸۵	 پدیدارشناسان برنامه درسی
۳۸۶	 دواين هیوینر
۳۹۴	 تد آتوکی
۴۰۵	 ماکس ون منن
۴۱۲	 دوید جی اسمیت
۴۲۰	 جرج ویلیس
۴۲۳	 جیمز. ام. مگرینی
۴۲۶	 جنئونگ-هی کیم

فصل ۱۱ نظریه پست مدرن - پسا ساختارگرایانه برنامه درسی ۴۳۱

۴۳۱	 مقدمه
۴۳۱	 پست مدرنیسم و ساختارشکنی
۴۳۳	 تعریف پست مدرنیسم
۴۳۴	 پارادایم های پست مدرن
۴۳۴	 درک و فهم های چندگانه
۴۳۵	 قلمروهای فکری پست مدرنیسم
۴۳۵	 گفتمان های پست مدرن
۴۳۷	 پیترباومن
۴۴۴	 کلرمونت گوتیر
۴۴۹	 ویلیام. ای. دال
۴۵۷	 پاتریک اسلاتری
۴۶۱	 جو. ال. کینچلو
۴۶۴	 ویلیام. جی. راگا
۴۶۷	 ون سونگ هو

فصل ۱۲ نظریه زیست محیطی برنامه درسی ۴۷۳

۴۷۳	 مقدمه
۴۷۳	 ضرورت آموزش های محیط زیست
۴۷۴	 اهداف آموزش محیط زیست
۴۷۶	 سواد زیست محیطی
۴۷۷	 برنامه درسی آموزش محیط زیست
۴۸۰	 همیش روز
۴۸۶	 شین لی
۴۹۲	 کن وینوگراد

بخش چهارم دوران پسانوفهم گرایی ۴۹۷

فصل ۱۳ پسانوفهم گرایی (نشانه ها و دیدگاه ها) ۴۹۹

۴۹۹	 زمینه ها
۵۰۲	 نوفهم گرایی در برنامه درسی چیست؟

۵۰۴	پسانوفهم‌گرایی
۵۰۸	حوزه‌های ذیل جنبش پسانوفهم‌گرایی
۵۰۸	بین‌المللی‌سازی مطالعات برنامه درسی
۵۰۹	نویسترسازی یا تکثر بسترها در عرصه مطالعات برنامه درسی
۵۱۰	مفهوم نویسترسازی یا تکثر بسترها
۵۱۱	مفهوم نویسترسازی یا تکثر بسترها در رشته برنامه درسی
۵۱۱	مفهوم مهاجرت رشته‌ای
۵۱۲	روندهای نوظهور در مطالعات برنامه درسی
۵۱۷	منابع

Second Edition

CURRICULUM IDENTITIES

**An introduction to contemporary
theories of curriculum professors**

Volume 1

Kourosh. Fathi Vajargah Ph.D.
Shahid Beheshti University

 www.nakketab.com

  @Aeeizhpub

